



Καλλιεργώντας τη νατουραλιστική νοημοσύνη των παιδιών.

## **WWF** Το οικολογικό μας αποτύπωμα: μια πορτοκαλάδα λέει την ιστορία της

Το οικολογικό αποτύπωμα της ανθρωπότητας είναι 1,5 πλανήτες. «Κλέβουμε» δηλαδή φυσικούς πόρους από τις μελλοντικές γενιές εξαιτίας του καταναλωτικού τρόπου ζωής μας. Με το παιχνίδι της πορτοκαλάδας θα γνωρίσουμε το κρυμμένο περιβαλλοντικό κόστος των πραγμάτων.

### **Υλικά:**

1 ατομικός χυμός πορτοκαλάδας σε κουτάκι από tetrapack, με καλαμάκι.

Οκτώ φωτογραφίες που μπορείτε να βρείτε εύκολα στο διαδίκτυο:

1. Μια πορτοκαλιά
2. Ένα φορτηγό (για τη μεταφορά των πορτοκαλιών στο εργοστάσιο)
3. Ένα εργοστάσιο αποχύμωσης πορτοκαλιών (ή ένα οποιοδήποτε εργοστάσιο)
4. Ένα εργοστάσιο παραγωγής συσκευασιών tetrapack (ή ένα οποιοδήποτε εργοστάσιο)
5. Ένα φορτηγό (για τη μεταφορά του τελικού προϊόντος)
6. Ένα Super Market ή ένα περίπτερο
7. Μια πλαστική σακούλα
8. Μια χωματερή με σκουπίδια

Μαύρες κορδέλες από γκοφρέ χαρτί.

### **Βήμα 1. Εισαγωγή στο θέμα:**

Κινητικό παιχνίδι. Δίνουμε παραγγέλματα στα παιδιά να κινηθούμε στον χώρο, με την υπόκρουση κατάλληλης μουσικής. Διψάμε και θέλουμε κάτι να πιούμε. Γινόμαστε ένα ζουμερό πορτοκάλι όλο χυμό. Στίβουμε το πορτοκάλι και πίνουμε τον χυμό του. Δυναμώνουμε. Παίρνουμε βιταμίνη C. Μυρίζουμε πορτοκαλανθό. Κάνουμε τις πορτοκαλιές. Ξαπλώνουμε κάτω από τη σκιά τους, κ.ο.κ.

## **Βήμα 2. Έρευνα.**

Καθόμαστε στον κύκλο. Εμφανίζουμε τον χυμό πορτοκάλι. Ρωτάμε τα παιδιά αν πίνουν τέτοιους χυμούς. Πόσους χυμούς πίνουν την ημέρα; Την εβδομάδα; Καταγράφουμε πόσους χυμούς πίνει η ομάδα μας την εβδομάδα. «Είναι καλό για την υγεία μας να πίνουμε πορτοκαλάδα;» «Είναι καλύτερο να στίβουμε πορτοκάλια για να κάνουμε χυμό ή να αγοράζουμε έτοιμο χυμό; Για ποιο λόγο;» Συζητάμε θέματα υγείας και εισάγουμε το θέμα του περιβάλλοντος: «Για το περιβάλλον τι από τα δύο είναι καλύτερο; Πάμε να δούμε με ένα παιχνίδι. Ένα πορτοκάλι θα μας πει πώς έγινε χυμός.»

## **Βήμα 3. Το πορτοκάλι λέει την ιστορία του με εικόνες.**

Όπως κάθονται τα παιδιά τα χωρίζουμε σε 8 ομάδες. Δίνουμε σε κάθε ομάδα μια εικόνα. Τους ζητάμε να την μελετήσουν προσεκτικά και να καταλάβουν τι εικονίζει. Στη συνέχεια τους ζητάμε να φτιάξουμε όλοι μαζί με εικόνες το ταξίδι του πορτοκαλιού για να γίνει χυμός. Ο εκπαιδευτικός εκφωνεί την ιστορία:

«Ήμουν ένα ωραίο πορτοκάλι και καμάρινα πάνω στην πορτοκαλιά. Ήθελα πολύ να έρθει ένα παιδί να με κόψει να με φάει. Είχε έρθει η ώρα μου βλέπετε... Έχει κανένα παιδί την εικόνα μου;» (Εικόνα 1)

Η ομάδα που έχει την εικόνα με το πορτοκάλι καλείται να τοποθετήσει την εικόνα στη μέση του κύκλου. Συνεχίζει ο εκπαιδευτικός:

«Ήρθαν όμως εργάτες και με μάζεψαν, κι εμένα κι άλλα πορτοκάλια μαζί και μας έβαλαν σε ένα φορτηγό. Αχ τότε θα με φάει ένα παιδί επιτέλους. Αλλά ο δρόμος για το όνειρο του πορτοκαλιού μας ήταν ακόμα πολύ μακρύς... Μήπως έχει κάποια ομάδα ένα φορτηγό;» (Εικόνα 2)

Καλείται ένας εκπρόσωπος της ομάδας που έχει τη φωτογραφία με το φορτηγό να τοποθετήσει την εικόνα δίπλα στην εικόνα με το πορτοκάλι.

Συνεχίζει με τον ίδιο τρόπο εκπαιδευτικός αφηγούμενος πώς το πορτοκάλι μεταφέρθηκε στο εργοστάσιο αποχύμωσης, ζουλήχτηκε, και έγινε χυμός. (Εικόνα 3) Στο μεταξύ σε ένα άλλο εργοστάσιο έφτιαχναν συσκευασίες από ένα υλικό που μοιάζει με χαρτί αλλά δεν είναι. (Εικόνα 4) Ο εκπαιδευτικός δείχνει τη συσκευασία του χυμού. Είναι ένα μείγμα από χαρτί, μέταλλο και άλλα υλικά που δεν τα διαχωρίζεις εύκολα. Και δεν ανακυκλώνεται εύκολα. Ύστερα ο χυμός μπήκε στη συσκευασία αυτή, κολλήθηκε και το καλαμάκι, και ήρθε φορτηγό (Εικόνα 5) και πήρε όλους τους χυμούς και τους πήγε στο Super Market, στα περίπτερα και σε άλλα καταστήματα (Εικόνα 6). Εκεί τον έβαλαν στο ψυγείο ώσπου να έρθει κάποιος να τον αγοράσει. Και να λοιπόν που ήρθε ο μικρός Παναγιώτης και ζήτησε,

διψασμένος, από τη μαμά του έναν χυμό. Η μαμά του άνοιξε το ψυγείο και διάλεξε τον χυμό με το πορτοκάλι μας. Ο χυμός βρέθηκε σε μια σακούλα μαζί με άλλα ψώνια (Εικόνα 7). Ο Παναγιώτης τον άρπαξε γρήγορα και τώρα το πορτοκάλι μας γουργουρίζει ευχαριστημένο στην κοιλίτσα του. Όταν τον τελείωσε βρήκε έναν σκουπιδοτενεκέ και πέταξε το κουτί. Ήρθε το σκουπιδιάρικο και το πήρε και κατέληξε στη χωματερή (Εικόνα 8).

#### **Βήμα 4. Πόσο κοστίζει στη Γη μας αυτή η περιπέτεια;**

Δίνουμε στα παιδιά τις λωρίδες από μαύρο γκοφρέ χαρτί και τα ρωτάμε σε ποια εικόνα, σε ποιο στάδιο αυτής της περιπέτειας του πορτοκαλιού μας, βγαίνει πολύ καπνός και βρωμίζει τη Γη; Τα παιδιά παρατηρούν τις εικόνες. Τα δυο εργοστάσια βγάζουν καπνό από το φουγάρο και τα δυο φορτηγά καπνό από την εξάτμιση. Τα παιδιά μπορούν εύκολα να εντοπίσουν το πρόβλημα. Ο εκπαιδευτικός συνεχίζει ρωτώντας σε ποιες άλλες εικόνες συμβαίνει κάτι κακό για τη Γη μας; Εντοπίζουμε το πρόβλημα στην πλαστική σακούλα και στη χωματερή. Πολλά παιδιά γνωρίζουν ότι η πλαστική σακούλα μπορεί να καταλήξει στο στομάχι ενός ζώου. Το πλαστικό δε διαλύεται εύκολα ούτε στη θάλασσα ούτε στο έδαφος. Παίρνει 500 χρόνια περίπου για να διαλυθεί. Η Γη δεν μπορεί πια να απορροφήσει τόσα πολλά σκουπίδια. Πρέπει να τα μειώσουμε.

#### **Βήμα 5. Οι λύσεις.**

Τι θα μπορούσαμε λοιπόν να κάνει ο μικρός Παναγιώτης για να γευτεί τον χυμό του πορτοκαλιού και να επιβαρύνει λιγότερο τη Γη; Αναζητούμε λύσεις όπως:

1. Να στίψει μια πορτοκαλάδα αντί να αγοράσει έτοιμο χυμό.
2. Να μειώσει την κατανάλωση συσκευασμένων χυμών.
3. Να προτιμήσει συσκευασία που ανακυκλώνεται.
4. Να αποφύγει την πλαστική σακούλα. Ο Παναγιώτης και η μαμά του μπορούν να έχουν μια πάνινη τσάντα για τα ψώνια.

Αν ερευνούσαμε το ταξίδι μιας μπλούζας ή ενός τετραδίου, θα ανακαλύπταμε παρόμοιες ιστορίες. Πρέπει να καταναλώνουμε με σοφία.

#### **Βήμα 6. Μια βόλτα στο Super Market για πρακτική άσκηση!**

Περισσότερο παιδαγωγικό υλικό για την κλιματική αλλαγή στο <http://www.wwf.gr/>.

Μπορείτε να φωνάξετε το WWF στο σχολείο σας για ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Τηλ. 210 3314 893.

Ελένη Σβορώνου